

KONSÈY SOU PWOTEKSYON KONSOMATÈ POU IMIGRE YO:

AJANS ANPLWA

ANVAN OU KONTINYE LI...

Kisa yon ajans pou anplwa ye?

Yon ajans pou anplwa ede anplwayè yo jwenn anplwaye e li ede moun k ap chèche djòb jwenn yon travay depi yo peye yon frè pou sèvis la.

Jwenn èd gratis.

Vil la ofri èd gratis pou moun k ap chèche djòb. Al gade nan nyc.gov/workforce1 oswa rele nan 311 epi mande kote gen yon Workforce1 Career Center.

Si ou travay avèk yon ajans anplwa pou jwenn yon djòb, men konsèy ki ka ede ou.

KONSÈY JENERAL

- **Itilize yon ajans pou anplwa ki gen lisans.** Ajans pou anplwa yo dwe gen yon lisans yo resevwa nan men Depatman Zafè Konsomatè (Department of Consumer Affairs - DCA).

Al gade nan nyc.gov/dca oswa rele nan 311 pou verifiye si ajans lan gen yon lisans ak pou tcheke tout plent moun pote kont li.

ENPÒTAN

- Ajans pou anplwa pa kapab fè ou peye pou lòt sèvis tankou fòmasyon nan klas oswa sètifikasyon.
- Èske w enskri nan yon lekòl ki bay fòmasyon nan domèn sekirite? Li dwe anrejistre avèk Divizyon Sèvis Jistis Penal Eta New York la.
- Èske ou enskri nan yon lekòl ki bay fòmasyon pou travay nan ba? Biwo Sipèvizyon Lekòl Pwopriyete Eksklizif Eta New York lan sipèvize lekòl ki bay fòmasyon pou travay nan ba.
- **Pa sèvi ak ajans pou anplwa ki “garanti” djòb.** Ajans pou anplwa yo pa kapab garanti yo pral jwenn yon djòb pou ou. Sèl bagay ajans yo kapab fè se refere ou nan djòb ki disponib epi ki peye omwen salè minimòm la.

Salè minimòm la se lejislasyon Eta New York State ak lejislasyon federal ki fikse li. Al gade nan labor.state.ny.us pou jwenn salè minimòm Eta New York lan.

- **Konnen kijan frè ajans travay yo mache.** Ajans travay yo pa ka fè ou peye yon frè avan yo plase ou nan yon travay.

Frè yo pa ka plis pase maksimòm kantite lalwa pèmèt la.

Ale sou sitwèb nyc.gov/dca pou jwenn Lwa ak Règ ajans yo, ki gen enfòmasyon konsènan frè yo.

Ou gen dwa pou yo ranbouse ou tout kòb ou si ajans la te fè ou peye:

- Yon frè davans, frè garanti, frè enskripsyon, frè aplikasyon, oswa frè entèvyou. OSWA
- Pou refere ou bay yon lòt ajans travay oswa lekòl fòmasyon. OSWA
- Pou nenpòt bagay an plis tankou fòmasyon nan klas, foto, oswa pou evalye CV ou.

- **Egzije yon kontra alekri ki presi.** Ajans yo dwe ba ou kontra a okonplè anvan ou siyen li. Kontra ou ta dwe genyen:

- Non, adrès ak nimewo lisans DCA ajans lan
- Tip travay la
- Pri
- Kalandriye peman frè yo

Asire ou kontra alekri an koresponn ak antant aloral ou te genyen an.

Anvan pou ou siyen, mande ajans lan reponn tout kesyon ou yo alekri.

Ajans lan dwe ba ou yon kopi kontra a ak yon resi pou chak peman. Kenbe tout kopi yo nan yon kote ki an tout sekirite.

- **Pa reponn kesyon ki ilegal.** Eksepte si se kalifikasyon ki valab pou djòb la, li ilegal pou yon anplwayè oswa yon ajans poze kesyon konsènan:

- Laj
- Ras
- Kwayans
- Relijyon
- Koulè
- Orijin nasyonal
- Sèks (si se fi oswa gason)
- Andikap
- Eta sivil
- Sityasyon antanke patnè domestik
- Sityasyon antanke moun k ap bay yon lòt moun swen
- Oryantasyon seksyèl
- Sityasyon antanke etranje oswa sityasyon sitwayènte

- **Depoze yon plent avèk DCA.** Depoze yon plent avèk DCA sou Entènèt nan nyc.gov/dca oswa kontakte 311 pou depoze yon plent nan lang natifnatal ou an. Ou pa bezwen bay non ou oswa sityasyon imigrasyon ou pou pote plent. *Remak:* Si ou ta renmen DCA kontakte ou, ou dwe bay non ou ak adrès ou.

FÈ ATANSYON...

LEKÒL PREDATÈ

Gen dè santèn lekòl ki travay pou pwofi nan Vil NY. Klas yo ofri tout kalite fòmasyon, tankou reparasyon aparèy lè kondisyon ak kosmetoloji oubyen fòmasyon teknisyen medikal. Sèten lekòl gendwa fè elèv yo fè bagay ki pa bon. Yo gendwa:

- Fè ou pran anpil èd finansyèl.
- “Garanti” ou pral jwenn yon djòb apre ou fin gradye.
- Bay manti sou valè diplòm ou an, ikonpri si yo pral transfere kredi ou nan yon lòt lekòl.

Sonje:

- Èd finansyèl se anjeneral yon prè ou dwe repeye. Se pa yon bousdetid.
- Fè rechèch sou plizyè lekòl.
- Pa enskri menm jou ou vizite yon lekòl.
- Mande yo ba ou politik lekòl la pou anilasyon ekolaj la alekri.

Rele 311 pou depoze yon plent kont yon lekòl edikasyon siperyèl.

ASISTANS GRATIS

- Al gade nan nyc.gov/workforce1 oswa rele nan 311 epi mande ki kote gen yon Workforce1 Career Center gratis.
- Al gade nan nyc.gov oswa rele nan 311 epi mande ki kote ou kapab jwenn pwogram edikasyon pou adilt ki bon mache oswa ki gratis.

ENPÒTAN

- Ajans Vil la ki bay sèvis sosyal dirèk dwe fè aranjman pou sèvis entèpretasyon ak tradiksyon nan lang natifnatal ou an.
- Ajans Vil la pa kapab mande ou sityasyon imigrasyon ou eksepte si sa nesesè pou detèmine si ou elijib pou resevwa yon benefis oswa yon sèvis.

LÒT RESOUS

- Li lòt Konsèy sou Pwoteksyon Konsomatè pou Imigre yo:
  - FINANS
  - SÈVIS ASISTANS POU IMIGRASYON
  - PREPARASYON TAKS
- Al gade nan nyc.gov/dca pou jwenn plis enfòmasyon, ikonpri:
  - [Deklarasyon Dwa Moun k ap Chèche Djòb](#)
  - [Deklarasyon Dwa Anplwaye ak Responsabilite Anplwayè yo](#) (anplwaye nan kay oswa domestik)
  - [Lwa Vil NY sou Konje Maladi Peye](#)
  - [Lwa Vil NY sou Benefis pou Pasaje ki Fè Ale-Retou](#)
- Biwo Majistra a pou Zafè Imigre (MOIA): Al gade nan nyc.gov/immigrants pou jwenn enfòmasyon konsènan [Travayè Imigre](#) ak [Djòb ak Travay](#).
- Sèvis pou Ti Biznis (SBS): Al gade nan nyc.gov/sbs pou jwenn [Asistans pou Moun k ap Chèche Djòb](#).
- Komisyon Dwa de Lòm: Al gade nan nyc.gov/humanrights oswa kontakte 311 pou pote plent osijè diskriminasyon. Li [Imigre ak Dwa de Lòm nan Vil NY nan Travay ak Lakay](#).